

Meerjarenbegroting

2023 t/m 2026

Heerenveen, maart 2023

1. Inhoudsopgave

	<i>pagina</i>
1. Inhoudsopgave	1
2. Inleiding	2
3. Ontwikkeling leerlingenaantallen	4
4. Beleidsrijke(re) meerjarenbegroting	5
5. Staat van baten en lasten	6
6. Prognosebalansen	7
7. Beknopte toelichting op de staat van baten en lasten	8
8. Beknopte toelichting op de prognosebalansen	9
9. Formatie	10
10. Kengetallen en ratio's (beoordelingsinstrumentarium)	11

2. Inleiding

Toekomstgericht financieel sturen

Financiën vormen een belangrijk onderdeel van de verantwoordelijkheid van het College van Bestuur, CMT en schoolleiders. Een groot deel van die verantwoordelijkheid wordt waargemaakt door op een zorgvuldige wijze aandacht te hebben voor het financieel beheer en de financiële doelmatigheid van de organisatie. Financieel management is een basisvoorwaarde om een school effectief en efficiënt te laten functioneren.

Financiële sturing dient toekomstgericht te zijn en moet niet alleen gebaseerd zijn op indicatoren en gebeurtenissen uit het verleden. Bij financieel leiderschap gaat het om de bekwaamheid de verdeling en besteding van financiële middelen te baseren op visie en doelen van de organisatie (beleid).

Het Koersplan 2023-2026 van OGMF is een mede-ondersteunend document voor deze meerjarenbegroting. Door volop in de samenleving te staan en ontwikkelingen op de voet te volgen vervullen wij een belangrijke rol op onderwijskundig gebied in de regio Heerenveen.

Het is van belang een evenwicht te vinden in baten en lasten op basis van een meerjarenperspectief.

Een belangrijk aspect is verder het vinden van een juiste balans tussen het opbouwen van een noodzakelijke financiële buffer en het inzetten van geld voor vernieuwingen in het onderwijs.

Om goed toekomstgericht financieel te kunnen sturen is een goed inzicht in de financiële positie noodzakelijk. Hiervoor kan gebruik worden gemaakt van een set kengetallen waarop in dit beleidsdocument uitgebreid teruggekomen wordt.

Daarnaast is er de noodzaak voor een:

1. Gedegen risicobeleid
2. Meerjarenbegroting, zoveel mogelijk gebaseerd op meerjarenbeleid (beleidsrijk)
3. Financiële deskundigheid binnen OGMF
4. Een goed beoordelingsinstrumentarium

1. Gedegen risicobeleid

Risicobeleid is een onderdeel van control om de organisatie mede beheersbaar te houden. Naast een risico-inventarisatie, kans- en impactberekening is het volgen en nemen van beheersmaatregelen van groot belang om te weten wat de consequenties zijn van ons handelen. Risicomanagement moet niet worden gezien als een instrument om ontwikkelingen tegen te willen houden maar om weloverwogen keuzes te kunnen maken waarbij risico's meegewogen worden in de besluitvorming. OGMF heeft dit op de bestuursagenda staan.

2. Meerjarenbegroting (beleidsrijk)

In dit document is een zo goed mogelijk onderbouwde en waar mogelijk beleidsrijke meerjarenbegroting opgenomen. De praktijk wijst uit dat het (financieel) verder vooruit denken een redelijk beeld kan geven van de financiële toekomst van de school maar dat de vele onzekerheden soms lastig te wegen zijn. Aan de verschillende geledingen binnen de school, waaronder ook de GMR, zal gevraagd worden mee te denken en te adviseren in dit proces.

In deze meerjarenbegroting wordt informatie verstrekt over de volgende vier onderdelen:

- a. een meerjaren exploitatie-overzicht over het lopende jaar en de drie daarop volgende jaren
- b. informatie over de inzet van formatie
- c. een meerjaren investeringsplan
- d. een meerjaren liquiditeitsplan

Deze meerjarenbegroting bevat nog niet alle onderdelen gezien de fusie-fase waarin OGMF zich nog bevindt. Verder is een strategisch personeelsplan (SPP) van belang om de personele inzet in de juiste richting te brengen en te houden.

Deze meerjarenbegroting behelst de jaren 2023 t/m 2026 waarbij kan worden aangetekend dat de begroting 2023 reeds op 14 december 2022 door de RvT is goedgekeurd.

3. Financiële deskundigheid

Om financieel (toekomstgericht) te kunnen sturen is financiële deskundigheid noodzakelijk op meerdere niveau's binnen de organisatie. Naast een manager/specialist financiën en/of een controller zal ook het CvB, CMT en schoolleiding voldoende financieel onderbouwd moeten zijn om financieel mee te kunnen denken over de toekomst. Intern kunnen hiervoor weer trainingen worden verzorgd.

4. Een goed beoordelingsinstrumentarium

Aan de hand van kengetallen kan de financiële positie van OGMF redelijk snel en eenvoudig beoordeeld worden, Denk hierbij aan solvabiliteit, liquiditeit, rentabiliteit en de norm voor het publiek eigen vermogen. In dit document is een aparte paragraaf gewijd aan de kengetallen.

In dit document is ook een aparte paragraaf opgenomen over de eerste stap naar beleidsrijk(er) begroten voor OGMF. Gezien de situatie van fusie waarin OGMF zich nog bevindt is eerst een algemene koppeling op hoofdlijnen gemaakt met het Koersplan en het IHP. In het lopende jaar zal hieraan meer verdieping moeten worden gegeven waardoor onze meerjarenbegroting uiteindelijk kan uitgroeien tot een Meerjarig Financieel Beleidsdocument (MFB). De interne notitie over de hoogte van ons eigen vermogen is een wezenlijk onderdeel van onze meerjarenbegroting en onze financiële koers voor de komende jaren.

Exploitatieresultaten 2023-2026

De getoonde begrote exploitatieresultaten zijn op bestaand beleid, zowel aan de personele kant als aan de materiële kant van de uitgaven. Wel is er deels beleidsrijker begroot vanuit het Koersplan en IHP.

Bij de jaarbegroting 2023 is al aangegeven dat OGMF minimaal twee begrotingsjaren nodig zal hebben om weer tot een acceptabele begroting te komen in relatie tot de hoogte van ons eigen vermogen.

Dit betekent dat de komende jaren gewerkt zal worden uitgaven op elkaar af te stemmen (vooral formatie) en in lijn te brengen met de inkomsten. Daarnaast zal de materiële - en ondersteuningskant (servicebureau) ook op efficiëntie beoordeeld moeten worden. Dalende leerlingenaantallen betekent ook dat hiervoor minder middelen beschikbaar komen ondanks dat de werkzaamheden vaak gelijk blijven.

Tot slot zullen in 2023 alle voorzieningen en bestemmingsreserves op elkaar afgestemd moeten worden. Dit kan extra financiële middelen vergen of opbrengen.

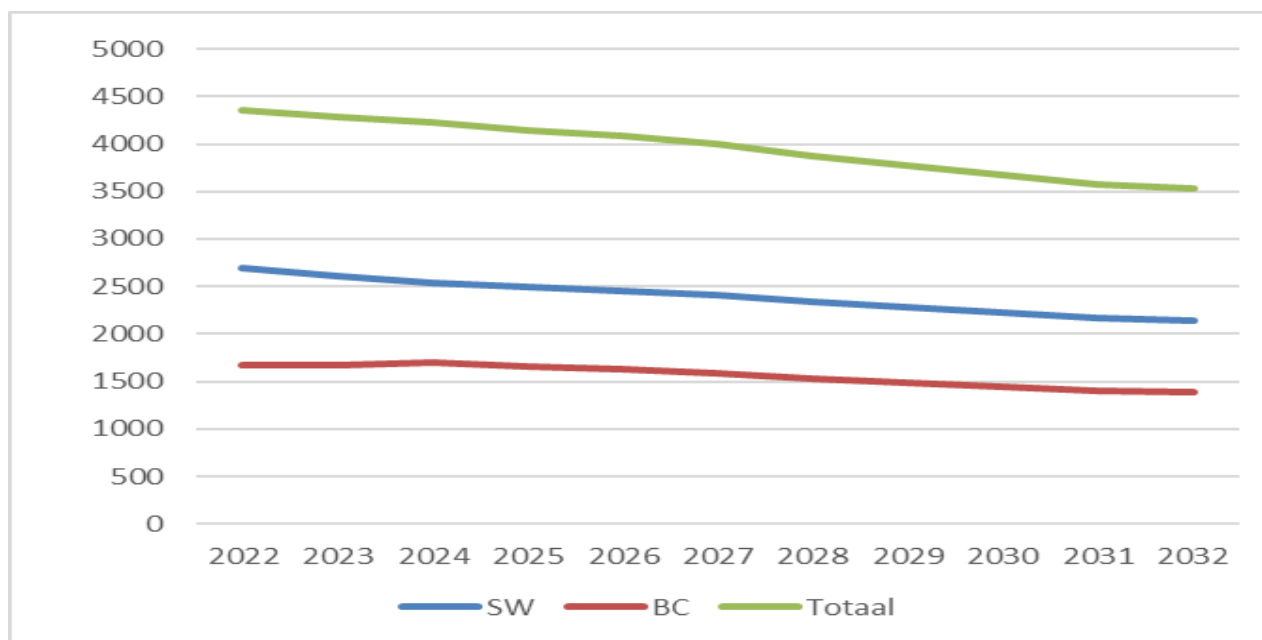
3. Ontwikkeling leerlingenaantallen

Algemeen

Minder leerlingen betekent ook minder inkomsten voor de school. Dit kan uiteindelijk invloed hebben op het onderwijsaanbod. Om de gevolgen van krimp deels op te vangen zijn OSG Sevenwolden en het Bornego College per 1 januari 2023 gefuseerd tot OGMF. In dit kader wordt tevens gebruik gemaakt van de incidentele subsidie leerlingendaling.

Situatie OGMF

Ook OGMF heeft de komende jaren nog te maken met krimp in haar regio Heerenveen en omstreken. Onderstaand is grafisch weergegeven hoe het leerlingenaantal zich de komende jaren ongeveer zal ontwikkelen (bron: VOION), gesplitst in de brinnummers van Sevenwolden en Bornego.

Een betrouwbare prognose maken van leerlingenaantallen blijft lastig. Naast onderliggende cijfers over bevolking, doorstroom en instroom hebben wij ook te maken met imago, beeldvorming en onderwijsaanbod.

Totale aantallen OGMF per 1 oktober (bron: VOION)

Basisprognose VOION	2022	2023	2024	2025	2026
Regulier	4.193	4.115	4.066	3.983	3.925
PRO	179	180	179	178	175
Totaal	4.372	4.295	4.245	4.161	4.100

Het aantal ingeschreven VAVO leerlingen is niet in deze tellingen meegenomen. Deze leerlingen worden uitbesteed aan andere scholen waarmee een overeenkomst is afgesloten. Door de uitbesteding van deze leerlingen wordt ook een groot deel van de bekostiging aan de andere scholen overgedragen.

4. Beleidsrijke(re) meerjarenbegroting

In de deze meerjarenbegroting is gestart met het meer beleidsrijk begroten voor de komende begrotingsjaren. Beleidsrijk begroten legt een directe verbinding tussen beleid en cijfers. Dit is meer dan het in de begroting verwijzen naar beleid. In een beleidsrijke begroting worden uitgaven verbonden aan doelen en resultaten:

- * wat wil de school bereiken
- * wat is nodig om dit doel te bereiken
- * wat zijn de kosten om het doel te bereiken

Uit het bovenstaande wordt duidelijk dat het maken van een beleidsrijke begroting niet alleen een financiële aangelegenheid is. Het CvB en CMT hebben een belangrijke rol in het opstellen van een dergelijke begroting.

Onderstaand een drietal hoofdonderdelen (a, b en c) met materiële impact voor de komende jaren. In de begroting nemen wij indicatieve bedragen op danwel financiering vanuit het eigen vermogen van OGMF. In het lopende jaar 2023 willen wij een verdieping maken in de koppeling tussen beleid en financiële middelen. Uitgangspunt moet en zal altijd blijven: betaalbaarheid, binnen de jaarlijkse exploitatie, waar mogelijk (bij eenmalige investeringen) uit het eigen vermogen van OGMF.

a. Uit de Strategische Koers 2023-2026

In dit koersplan wordt gewerkt met 5 speerpunten met daaronder in totaal 15 actielijnen. Voor de inhoud en beschrijving hiervan verwijzen wij hierbij naar dit koersplan. Niet alle actielijnen vragen financiële middelen. Sommige actielijnen zijn al onderdeel van onze reguliere activiteiten en sommige andere actielijnen vergen éénmalige of structurele(re) financiële middelen.

Het koersplan is eind 2022 aan de RvT aangeboden, er moet nu verdere uitwerking plaatsvinden. Wij kunnen voor deze meerjarenbegroting dan ook nog niet 1 op 1 bedragen koppelen aan de verschillende actielijnen.

Actielijn 12 geeft aan: ...onze begroting weerspiegelen aan onze ambities.

Onze (meer)jarenbegroting moet inderdaad gekoppeld zijn met onze ambities maar er zijn ook grenzen aan de mogelijkheden binnen de exploitatie. Dit zal altijd betekenen dat er keuzes gemaakt zullen moeten worden. Daarnaast zijn er met regelmaat ook incidentele subsidies vanuit OCW beschikbaar die soms voor onze ambities ingezet kunnen worden, zoals de subsidie basisvaardigheden en de NPO subsidie.

Vanwege een nog aanzienlijk begrotingstekort is in de begroting 2023 een bedrag van slechts € 20.000 opgenomen voor innovatie/nieuw beleid. Daarnaast zien we een bedrag van € 175.000 voor fusiekosten.

In onze meerjarenbegroting nemen wij vanaf 2024 jaarlijks € 0,2 mln mee voor actielijnen vanuit het koersplan. Daarnaast wordt verwezen naar punt c: ons eigen vermogen in relatie tot het Normatief Publiek Eigen Vermogen (NPEV). Van hieruit kunnen, indien noodzakelijk, ook actielijnen gefinancierd worden.

Vanaf 2024 kunnen wij jaarlijks innovatiegelden inzetten vanuit onze reserves indien noodzakelijk.

b. Uit de Update huisvesting conform het IHP

Er is een in 2022 door de RvT goedgekeurd Integraal Huisvestingsplan (IHP). De Gemeente Heerenveen doet vanuit dit plan de komende jaren forse investeringen in de huisvesting van OGMF. Daarnaast investeert OGMF daar waar noodzakelijk, in de inrichting van de te renoveren of nog te bouwen onroerend goed.

Actielijn 15 geeft aan: ...passende huisvesting. Het IHP zal voor een aanzienlijk deel hierop in spelen.

Voor de inhoud van het IHP wordt hier verwezen naar dit eerder vastgestelde document.

Verwachte extra afschrijvingslasten in 2024 - 2026 liggen tussen circa € 150.000 en € 200.000 per jaar.

c. Ons eigen vermogen in relatie tot het Normatief Publiek Eigen Vermogen (NPEV)

Binnen OGMF is een intern document opgesteld over ons eigen vermogen in relatie tot de OCW-norm, het Normatief Publiek Eigen Vermogen. Dit document ligt ter beschikking voor de RvT en de GMR. Het document zal in de loop van 2023 nog aangepast worden aan de beginbalans van OGMF per 1 januari 2023.

5. Staat van baten en lasten					
bedragen x € 1.000	a. Realisatie 2022 EUR (€)	b. Begroting 2023 EUR (€)	c. Begroting 2024 EUR (€)	d Begroting 2025 EUR (€)	e. Begroting 2026 EUR (€)
BATEN					
Rijksbijdragen					
Rijksbijdragen OCW/EL&I	39.425	39.474	38.655	38.205	37.449
Overige subsidies OCW/EL&I	5.514	2.973	2.607	2.567	2.497
Inkomensoverdracht van Rijksbijdragen	1.211	1.175	1.025	1.010	990
	46.150	43.622	42.287	41.782	40.936
Overige overheidsbijdragen en -subsidies					
Gemeentelijke bijdragen en subsidies	118	162	112	110	110
Overige overheidsbijdragen	159	135	130	129	128
	277	297	242	239	238
Overige baten					
Verhuur	75	36	37	38	39
Detachering personeel	1.002	208	210	211	212
Ouderbijdragen	578	771	750	740	725
Overige	70	2	5	5	5
	1.725	1.017	1.002	994	981
TOTAAL BATEN	48.152	44.936	43.531	43.015	42.155
LASTEN					
Personeelslasten					
Lonen en salarissen	34.442	32.145	29.810	29.305	28.459
Overige personele lasten	3.932	3.800	4.350	4.335	4.320
Uitkeringen	-291	-80	-80	-79	-78
	38.083	35.865	34.080	33.561	32.701
Afschrijvingen					
Materiële vaste activa	1.891	1.808	1.985	2.000	2.000
	1.891	1.808	1.985	2.000	2.000
Huisvestingslasten					
Huur	352	220	215	215	215
Verzekeringen	4	5	6	6	7
Onderhoud	447	463	440	442	444
Energie en water	617	825	800	800	800
Schoonmaakkosten	520	818	820	835	845
Heffingen	54	60	62	64	66
Dotatie overige onderhoudsvoorzieningen	459	786	800	800	800
Overige	93	98	95	95	96
	2.546	3.275	3.238	3.257	3.273
Overige lasten					
Administratie en beheerslasten	1.664	2.047	1.825	1.830	1.835
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	2.391	3.104	2.950	2.925	2.900
Dotatie overige voorzieningen	0	0	0	0	0
Overige	1.829	532	495	490	485
	5.884	5.683	5.270	5.245	5.220
TOTAAL LASTEN	48.404	46.631	44.573	44.063	43.194
Financiële baten en lasten					
Rentebaten	114	320	310	300	290
Rentelasten	0	0	-1	-1	-1
	114	320	309	299	289
RESULTAAT vóór onttrekking aan reserves	-138	-1.375	-733	-749	-750
Onttrekking aan bestemmingsreserve(s)	300	325	200	200	200
RESULTAAT na onttrekkingen aan reserves	162	-1.050	-533	-549	-550

6. Prognosebalansen					
<i>bedragen x € 1.000</i>	a. Balans 2022 EUR (€)	b. Balans 2023 EUR (€)	c. Balans 2024 EUR (€)	d Balans 2025 EUR (€)	e. Balans 2026 EUR (€)
Activa					
Materiële vaste activa	9.719	9.919	10.019	10.019	9.919
Totaal vaste activa	9.719	9.919	10.019	10.019	9.919
Vorderingen	580	580	580	555	555
Liquide middelen	31.604	28.765	27.212	26.123	25.188
Totaal vlottende activa	32.184	29.345	27.792	26.678	25.743
BALANSTOTAAL ACTIVA	41.903	39.264	37.811	36.697	35.662
Passiva					
Eigen vermogen	20.061	19.923	17.548	15.815	14.566
Resultaat	-138	-1.375	-733	-749	-750
Niet begrote onttrekking bestemmingsreserves	-	-1.000	-1.000	-500	-300
Totaal eigen vermogen	19.923	17.548	15.815	14.566	13.516
Voorziening groot onderhoud	8.139	8.125	8.105	8.065	8.005
Personele en overige voorzieningen	5.443	4.993	5.193	5.393	5.568
Totaal voorzieningen	13.582	13.118	13.298	13.458	13.573
Kortlopende schulden	8.398	8.598	8.698	8.673	8.573
Totaal kortlopende schulden	8.398	8.598	8.698	8.673	8.573
BALANSTOTAAL PASSIVA	41.903	39.264	37.811	36.697	35.662

7. Beknopte toelichting op de staat van baten en lasten

Rijksbijdragen OCW/EL&I

Bij deze post wordt geen rekening gehouden met jaarlijkse aanpassing van de hoogte van de OCW-subsidie, dit omdat wij de lonen en salarissen ook niet aanpassen aan de te verwachten wijzigingen vanuit de nog nieuw af te sluiten cao's. Er zijn teveel onbekendheden. Wij begroten in deze dus budgetneutraal.

Overige subsidies OCW/EL&I

Wij nemen in de meerjarenbegroting de nu bekende reguliere subsidies mee. In de praktijk zien wij echter ook regelmatig nieuwe incidentele subsidies voorbij komen. Hiermee kan in deze meerjarenbegroting geen rekening worden gehouden. Dit kan het uiteindelijke resultaat aanzienlijk beïnvloeden.

Overige baten

Het onderdeel detachering is een flexibele post en eigenlijk niet te begroten voor meerdere jaren. In deze begroting gaan wij eerst uit van een ongewijzigde voortzetting.

De komende jaren zal er gekeken worden naar het anders omgaan met de vrijwillige ouderbijdragen.

Het anders omgaan met de vrijwillige ouderbijdragen levert minder inkomsten op. Met betrekking tot de uitgaven in deze zullen andere keuzes gemaakt moeten worden om een en ander betaalbaar te houden.

Personeelslasten

De lonen en salarissen (formatie) wordt verder beschreven en toegelicht in de paragraaf 9 (formatie).

Daarnaast verwijzen wij, wat betreft de salarisontwikkelingen, naar de post Rijksbijdragen OCW. Er wordt kostenneutraal begroot. Stabieler aantal in fte inzet is verder één van de te bespreken beleidspunten.

De overige personele lasten laten vanaf 2024 een aanzienlijk hoger bedrag zien omdat het collectieve deel van de werkdrukvermindering in 2023 niet is begroot (te weinig info) maar vanaf 2024 wel.

Het onderdeel uitkeringen heeft betrekking op uitkeringen vanuit UWV voor zwangerschaps- en ziektesituaties. Hier wordt begroot op basis van historie omdat deze post niet te voorzien is.

Afschrijvingen

Er is nog geen meerjarige investeringsbegroting. Hiertoe moet voor OGMF eerst (meer) beleid worden ontwikkeld op het gebied van voornamelijk onderwijsgebonden ICT. Wel is er met betrekking tot de huisvesting een Integraal Huisvestingsplan (IHP) voor de komende jaren. Hierbij zal fors worden geïnvesteerd door de Gemeente in upgradering van gebouwen en nieuwbouw. OGMF zal in deze bouwheer zijn. Ten behoeve van deze meerjarenbegroting gaan wij er vanuit dat de kapitaalslasten van de investering uiteindelijk zullen wegvallen tegen de jaarlijkse vrijval van de investeringsbijdrage van de Gemeente. Ook bestaat de mogelijkheid de investering door OGMF op de balans ineens te laten wegstrepen door de investeringsbijdrage van de Gemeente. OGMF investeert de komende jaren wél zelf in nieuwe inrichting in deze gebouwen. In de meerjarenbegroting houden wij daar rekening mee.

Huisvestingslasten

De kosten van energie baren ons zorgen en kunnen een aanzienlijk beslag gaan leggen op onze middelen. Onze contracten lopen tot eind 2023. Het is onvoorspelbaar hoe de kosten zich hierna gaan ontwikkelen. Het ministerie OCW heeft aangegeven te melden wanneer de stijging tot grote problemen gaat leiden. In deze meerjarenbegroting gaan wij vooreerst uit van een jaarlijkse stijging van de prijzen met 10% maar de praktijk kan dus een heel andere blijken te zijn.

Met betrekking tot de dotatie aan de onderhoudsvoorziening gaan wij er vanuit dat vanaf 2024 meer gedoteerd moet worden vanwege het moeten doteren op basis van de verschillende onderdelen (componenten) in de meerjarenonderhoudsplannen.

Overige lasten

De onderdelen die onder deze hoofdpост vallen zijn deels afhankelijk van de ontwikkeling van de leerlingen-aantallen maar hebben grotendeels ook een vast karakter. Bij de onderdelen in de overige lasten zijn wel enkele doelstellingen ingebracht als noodzakelijk gewenst resultaat van de fusie.

Financiële baten en lasten

De verwachting is dat de hoeveelheid liquide middelen de komende jaren zal dalen (onttrekkingen aan voorzieningen en bestemmingsreserves en verwerking negatieve resultaten). De intrest zien wij minimaal stijgen waardoor deze post per saldo licht zal dalen.

8. Beknopte toelichting op de prognosebalansen

Materiële vaste activa

Er wordt vanuit gegaan dat de investeringen in de gebouwen vanuit het IHP geheel weg zullen vallen tegen de investeringsbijdrage van de Gemeente. Wel zien wij investeringen terug voor rekening van OGMF in inrichting van de gebouwen zoals ook vermeld in het IHP. Hiernaast komen ook de meer reguliere investeringen terug op de balans waarop jaarlijks wordt afgeschreven. Er is nog geen meerjarig investeringsbeleid voor OGMF.

Liquide middelen

De liquide middelen staan geparkeerd op een rekening bij Schatkistbankieren van het Ministerie van Financiën. Hierover wordt een marktconforme rente betaald. De hoeveelheid liquide loopt de komende jaren terug vanwege onttrekkingen aan voorzieningen en bestemmingsrezeves en vanwege (bewuste) negatieve exploitatieresultaten.

Totaal eigen vermogen

De stand van het eigen vermogen zal de komende jaren dalen vanwege de redenen zoals die ook reeds vermeld staan bij de liquide middelen (onttrekken aan bestemmingsreserves en negatieve resultaten). Met betrekking tot de hoogte van ons eigen vermogen betrekken wij onze interne stakeholders (RvT en GMR) om tot een verantwoorde hoogte komen in relatie tot de door OCW geformuleerde norm Publiek Eigen Vermogen.

Totaal voorzieningen

De voorziening groot onderhoud gebouwen en de personele voorzieningen zijn onze twee grootste voorzieningen op de balans.

De voorziening groot onderhoud wordt vastgesteld aan de hand van meerjarenonderhoudsplannen. De verwachting is dat deze voorziening vanaf 2024 zal stijgen vanwege (landelijk) te wijzigen dotatieregels.

De personele voorzieningen hebben betrekking op een voorziening voor wachtgeld/ziekte, een voorziening voor LBP uren (Levensfase Bewust Personeelsbeleid) en een overige voorziening € 1,3 mln (OCW).

De verwachting in deze dus dat deze post ook jaarlijks zal stijgen vanwege de mogelijkheid van sparen in deze.

Totaal kortlopende schulden

In deze prognosebalansen worden de kortlopende in algemeen opgenomen als sluitpost van de balans. Daar waar dit leidt tot grote afwijkingen kan dit handmatig aangepast worden aan de situatie.

9. Formatie

Vereenvoudigde berekening

De inkomsten vanuit de OCW subsidies (lumpsum en overige) en de subsidie(s) vanuit het Samenwerkingsverband bepalen in hoge mate de inzet van personeel. Dalende inkomsten uit het onderdeel Rijksbijdragen betekent in het algemeen ook dalende fte inzet, tenzij in het materiële deel efficiëntieslagen te maken zijn of er inzet van middelen uit de algemene- of bestemmingsreserves (incidenteel) mogelijk zijn.

De locaties werken toe naar budgetten en formatie die passend zijn bij de structurele inkomsten op basis van de leerlingen-aantallen. Omdat dit gekoppeld is aan de lesvraag is hier tijd voor nodig. Ook ligt er een uitdaging om de bovenschoolse dienstverlening mee te laten bewegen met de te verwachten krimp van de leerlingenaantallen en in lijn te houden met landelijke benchmarks. Wij streven naar een sluitende begroting in 2025.

Dit alles is onderstaand in de kolom '*minder*' verwerkt.

<i>Inkomsten Rijksbijdragen</i> (bedragen x € 1.000)	€	<i>minder</i>	lonen en salarissen
2023	43.622	-	32.145
2024	42.287	-2.335	29.810
2025	41.782	-505	29.305
2026	40.936	-846	28.459

Bij bovenstaande wordt er vanuit gegaan dat de realisatie naar verwachting in de pas gaat lopen met de begroting 2023. Op basis van de januari en februari 2023 uitbetaling zijn er nog geen aanwijzingen dat beiden niet met elkaar in lijn liggen.

Verder gaan we er vanuit dat de materiële kosten in ongeveer gelijke omvang zullen doorgaan afgezien enkele kleinere dalingen in verband met de daling van het leerlingenaantal. Er zijn wel doelstellingen ingebracht om vaste lasten uiteindelijk op een lager niveau te kunnen brengen als noodzakelijk resultaat van de fusie (via de onderdelen in de overige lasten).

10. Kengetallen en ratio's (beoordelingsinstrumentarium)

Wij streven naar een stabiele financieel gezonde positie van onderwijsgroep OGMF. Het jaarlijks hebben van een sluitende begroting is niet ons streven. Hoofddoel is om de middelen verantwoord en maximaal in te zetten voor het primair proces: het onderwijs aan onze leerlingen.

Het College van Bestuur heeft een aantal financiële uitgangspunten vastgesteld waaraan OGMF wil voldoen.

De Raad van Toezicht heeft een belangrijke rol om met deze uitgangspunten in te stemmen. Dit zal via deze meerjarenbegroting aan de RvT worden voorgelegd.

Onderstaand een toelichting op enkele van deze financiële uitgangspunten en een berekening van deze kengetallen en ratio's op basis van onze meerjarenbegroting en prognosebalansen.

Hierbij is aangegeven welke norm onze organisatie wil hanteren en welke norm of signaleringswaarde door de inspectie (Ministerie van OCW) wordt gehanteerd (Toezichtkader VO).

Solvabiliteit (1)

De solvabiliteit geeft aan op welke wijze de bezittingen, die aan de activazijde van de balans staan, zijn gefinancierd, namelijk met eigen vermogen of met vreemd vermogen. Een slechte solvabiliteit kan het vinden van nieuwe externe vermogensverstrekkers bemoeilijken. Het Ministerie heeft geen norm gesteld. In het algemeen wordt een ondergrens gehanteerd tussen 25% tot 40%.

De berekening is: eigen vermogen uitgedrukt in een % van het totale vermogen.

Eigen norm	norm inspectie	2022	2023	2024	2025	2026
40%	geen	48%	45%	42%	40%	38%

Solvabiliteit (2)

Het Ministerie heeft hier een norm gesteld van 30% maar wij vinden deze norm niet (voldoende) door OCW onderbouwd omdat voorzieningen een verplichtend karakter hebben en er daarom eigenlijk geen landelijke norm gesteld kan worden, dit is bestuursafhankelijk.

De berekening is: eigen vermogen+voorzieningen uitgedrukt in een % van het totale vermogen.

Eigen norm	norm inspectie	2022	2023	2024	2025	2026
50%	30%	80%	78%	77%	76%	76%

Liquiditeit

De liquiditeit wordt hier weergegeven via de current-ratio.

Deze ratio geeft aan in welke mate onze organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Een ratio van > 1,0 wil zeggen dat de organisatie in principe in staat is snel te kunnen voldoen aan haar betalingsverplichtingen op korte termijn (tegenover € 1 aan schuld staat € 1 aan middelen).

De norm van 0,75 die OCW aangeeft vinden wij onvoldoende om de volgende reden:

Bij de berekening wordt niet de (kortlopende) verplichting meegenomen welke gepaard gaat of kan gaan met het onderdeel voorzieningen en bestemmingsreserves. Hier moet in de praktijk wel rekening mee worden gehouden omdat een organisatie anders in liquiditeitsproblemen kan komen.

De berekening is: de vlottende activa delen door de vlottende passiva (kortlopende schulden).

Eigen norm	norm inspectie	2022	2023	2024	2025	2026
1,5	0,75	3,8	3,4	3,2	3,1	3,0

Rentabiliteit

Dit kengetal geeft aan of er " winst of verlies " wordt gemaakt met de beschikbare baten.

De berekening is: exploitatiesaldo uitgedrukt in een % van de totale baten.

Eigen norm	norm inspectie	2022	2023	2024	2025	2026
**	nvt	-0,3%	-3,1%	-1,7%	-1,7%	-1,8%

** Het CvB van onze organisatie stelt de rentabiliteit afhankelijk van de financiële positie van de onderwijsgroep in relatie tot de begroting, de meerjarenbegroting en ook in relatie tot de OCW norm inzake het Normatief Publiek Eigen Vermogen (NPEV).

Weerstandsvermogen

Dit kengetal geeft aan in hoeverre de organisatie in staat is onverwachte financiële tegenvallers op te vangen.

De berekening is: eigen vermogen uitgedrukt in een % van de totale baten.

Eigen norm	norm inspectie	2022	2023	2024	2025	2026
15%	5%	41%	39%	36%	34%	32%

Personele lasten / Totale baten

Via een gestructureerd en meerjarenbeleid op P&O en HRM gebied moet er voor gezorgd worden dat het aandeel personele lasten in relatie tot de totale baten niet te hoog (> 90%) wordt (OCW).

Het totale bedrag van de personeelslasten wordt hier uitgedrukt in een % van de totale baten.

Eigen norm	norm inspectie	2022	2023	2024	2025	2026
geen	< 90%	79%	80%	78%	78%	78%

Personele lasten / Rijksbijdrage

Het totale bedrag van de personeelslasten wordt hier uitgedrukt in een % van de totale rijksbijdrage.

Eigen norm	norm inspectie	2022	2023	2024	2025	2026
geen	< 95%	83%	82%	81%	80%	80%

Normatief publiek eigen vermogen

Het Ministerie heeft een eigen en eigenlijk overkoepelend kengetal ontwikkeld, het normatief publiek eigen vermogen (NPEV). Dit kengetal geeft aan of een school een bovenmatig eigen vermogen zou kunnen hebben.

De berekening is als volgt:

0,5 x de aanschafwaarde van de eigen gebouwen x 1,27
Bij: de boekwaarde van de resterende materiële vaste activa (MVA)
Bij: 0,05 x de totale baten
Bovenstaand berekend totaalbedrag is de signaleringswaarde in €. Dit moet je relateren aan je EV

Eigen norm	norm inspectie	2022	2023	2024	2025	2026
geen	1,0	1,6	1,4	1,2	1,1	1,0

Let op: in het eigen vermogen van OGMF zitten bestemmingsreserves; betrek dit bij het oordeel over de berekening.

Een hogere norm dan die van OCW is wel toegestaan maar er moeten onderbouwde redenen voor zijn waarom een hoger eigen vermogen aangehouden wordt (in gesprek met interne stakeholders).

De normen of signaleringswaarden van de inspectie zijn geen harde financiële normen of streefwaarden, maar indicaties dat er financiële problemen zouden kunnen zijn. Deze signaleringswaarden geven de inspectie aanleiding om naar bepaalde besturen te kijken, maar zeggen nog niets over de uitkomst van een nader onderzoek.